

การพัฒนาวิธีการเตรียมพื้นผ้าใบสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสีฝุ่น

A Process of Developing Canvas for Art Work with Tempera Technique

รัตนฤทธิ จันทรังสี¹

Rattanakrit Jantarangsee¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิธีการเตรียมพื้นผ้าใบ สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสีฝุ่น โดยศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากศาสนสถานโบราณที่มีการเขียนสีฝุ่น และสัมภาษณ์ศิลปินผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคสีฝุ่น แล้วนำไปพัฒนาวิธีการเตรียมพื้นผ้าใบสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสีฝุ่น พบว่ามีสูตรของวัสดุที่ใช้เตรียมพื้นผ้าใบ ได้แก่ สูตรภาพพระพุทธรูป สูตรดินสอพองผสมกาวเมล็ดมะขาม สูตรดินสอพองผสมกาวลาเท็กซ์เคลือบด้วยกาวกระถิน สูตรดินสอพองผสมกาวลาเท็กซ์ สูตรสีพลาสติกเคลือบด้วยเจซโซ(Gesso) สูตรสีฝุ่นขาวผสมกาวกระถิน สูตรสีฝุ่นขาว (Pelican) สูตรสีพลาสติก สูตรสีฝุ่นขาวผสมซิงค์ออกไซด์ผสมกาวเจลาติน และสูตรเจซโซสีฝุ่นขาวซิงค์ออกไซด์ผสมกาวเจลาติน โดยทำการศึกษาและพัฒนาสูตรวิธีการเตรียมพื้นผ้าใบและคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการระบายสีบางหรือสีหนา ทำการทดสอบคุณภาพของพื้นผ้าใบและประเมินความพึงพอใจการเตรียมพื้นผ้าใบกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะจำนวน 18 คน โดยใช้สเกลระดับคะแนน 7 ระดับ (Hedonic 7 Scale) ในคุณภาพด้านการดูซึมของสี ความทึบแสงของสี ความเงาของสี ความโปร่งใสของสี การยึดติดของสี และคุณภาพโดยรวมของการระบายสี จากการวิจัยพบว่าสูตรการเตรียมพื้นผ้าใบที่เหมาะสมกับการระบายสีบาง คือ สูตรดินสอพองผสมกาวเมล็ดมะขาม (ดินสอพองร้อยละ 18.7 กาวเมล็ดมะขามร้อยละ 3.12 กาวกระถินร้อยละ 0.3 น้ำร้อยละ 77.88 ทา 3 ชั้น) ส่วนสูตรที่เหมาะสมกับการระบายสีหนา คือ สูตรดินสอพองผสมกาวลาเท็กซ์ (ดินสอพองร้อยละ 18.18 กาวลาเท็กซ์ร้อยละ 9.09 น้ำร้อยละ 72.73 ทา 1 ชั้น) จากผลการวิจัยสามารถนำไปผลิตเฟรมพื้นผ้าใบเพื่อนำไปสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิคสีฝุ่นในขั้นต่อไป

คำสำคัญ : การเตรียมพื้นผ้าใบ เทคนิคสีฝุ่น

Keyword : canvas process, tempera technique

¹ ภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

¹ Department of Visual Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

Abstract

The process of developing canvas for art work with tempera technique was studied from art works with tempera technique from religious places, by interviewing of six expert artists in tempera technique. Ten formulas of canvas development for art work with tempera technique were collected and used as the basis for canvas development process in three main categories of the base materials: white clay, plastic color, and white tempera, aiming for optimum properties for thin or thick painting. Completely Randomized Design (CRD) was employed to test the quality. 18 expert artists were invited to test the canvas quality, using the Hedonic 7 scales in the frame quality: color absorption, color opacity, color semi-opacity, color transparency, color cohesiveness and total quality of the color painting on canvas. It was found that the formula with optimum properties on canvas for thin color painting was the combination of 18.7% white clay mixed with 3.12 % tamarind gum, 0.3% kathine gum, and 77.88% water with 3-time painted, while the formula with the combination of 18.18% white clay mixed with 9.09 % latex gum, and 72.73% water with 1-time painted was best for thick color painting. Thus, the result would be applicable in future creation of canvas frame for art work with tempera technique.